

Lectio Divina segédanyag

Szentmise **evangéliumi** szakaszaihoz

Lectio Divina munkacsoport:

Biblikus nézőpont:

Geiszelhardt Sára, Molnár Dzsenifer, Nyúl Viktor,

Liturgikus nézőpont

Mohay Réka

Patrisztikus nézőpont

Haász Rebeka Anna, Rácz Dávid, Várnagy Anna, Asztalos Livia

Pedagógiai nézőpont:

Csonka Laura, Mohay Réka

Szemlélődési nézőpont

Asztalos Livia

Szerkesztő

Asztalos Livia, Rácz Édua

Zenei nézőpont

Csonka Laura, Mohay Réka, Rácz Dávid

Lektori szolgálatot teljesítettek:

Biblikus nézőpont:

Kocsis Imre, Nyúl Viktor,

Liturgikus nézőpont

Nyúl Viktor

Nyelvi helyesség

Nyúlné Révfalvi Ildikó

Patrisztikus nézőpont

Görföl Tibor

Pedagógiai nézőpont:

Sipos Edit

Szemlélődési nézőpont

Nyúl Viktor

Zenei nézőpont

Csiszér László

Urunk megkeresztelkedése
Mt 3,13-17

+ EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből

Abban az időben:

Jézus elment Galileából a Jordán (folyó) mellé Jánoshoz, hogy megkeresztelkedjék nála. János azonban tiltakozott: „Neked kellene megkeresztelned engem, és te jössz hozzám?” Jézus azonban így szólt: „Hagyd ezt most, mert úgy illik, hogy teljesítsük mindazt, ami igazságos.” Erre János engedett neki.

Jézus pedig megkeresztelkedett. Mihelyt feljött a vízből, íme, megnyílt az ég, és látta Isten Lelkét galamb módjára magára szállni. És íme, hang hallatszott az égből: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik!”

1. Lectio – olvasás

1.1. Biblikus nézőpont

1.1.1. Görög szöveg szó szerinti fordítása

¹³ Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ’ αὐτοῦ.

Akkor eljön Jézus Galileából a Jordánhoz, Jánoshoz, hogy alámeríttessék őáltala.

¹⁴ ὁ δὲ □Ἰωάννης διεκώλυεν αὐτὸν λέγων· Ἐγὼ χρείαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρὸς με;

De János megpróbálta visszatartani őt mondván: „Én nekem van szükségem, hogy teáltalad alámeríttessen, és te jössz énhozzám?”

¹⁵ ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν □πρὸς αὐτόν□· Ἄφες ἄρτι, οὕτως γὰρ πρόπον ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην. τότε ἀφίησιν αὐτόν.

De Jézus felelve mondta őneki: „Hagyd most, ugyanis így illő, hogy mi beteljesítsünk minden igazságosságot.” Akkor hagyja őt.

¹⁶ □βαπτισθεὶς δὲ□ ὁ Ἰησοῦς □εὐθὺς ἀνέβη□ ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ ἰδοὺ □ἠνεώχθησαν οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδεν □πνεῦμα θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ □περιστερὰν ἐρχόμενον ἐπ’ αὐτόν·

Megkereszteltetve pedig Jézus tüstént feljött a vízből: és íme, az eget megnyitattak neki, és látta az Isten lelkét, mint egy galamb leszállót és őreá jövőt.

¹⁷ καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν λέγουσα· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα.

És íme, hang az egekől szóló: „Ez az én szeretett fiam, akiben tetszésemet leltem.

1.1.2. Legfontosabb magyar fordítások

Nova Vulgata	Szent István Társulati Biblia	Jeromos fordítás	Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás	Károli Gáspár revideált fordítása	Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása
¹³ Tunc venit Iesus a Galilaea in Iordanem ad Ioannem, ut baptizaretur ab eo.	¹³ Akkor Jézus Galileából elment Jánoshoz a Jordán mellé, hogy megkeresztelkedjék.	¹³ Akkor Jézus eljött Galileából a Jordán mellé Jánoshoz, hogy az megkeresztelje őt.	¹³ Akkor Jézus Galileából Jánoshoz ment a Jordán mellé, hogy megkeresztelkedjék.	¹³ Akkor eljöve Jézus Galileából a Jordán mellé Jánoshoz, hogy megkeresztelkedjék ő általa.	¹³ Akkor eljött Jézus Galileából a Jordán mellé Jánoshoz, hogy megkeresztelje.
¹⁴ Ioannes autem prohibebat eum dicens: „Ego a te debeo baptizari, et tu venis ad me?”.	¹⁴ János igyekezett visszatartani: „Nekem van szükségem a te keresztségedre – mondta –, s te jössz hozzám?”	¹⁴ De János igyekezett visszatartani: »Nekem van szükségem arra, hogy megkeresztelkedjem általad, és te jössz hozzám?»	¹⁴ János azonban igyekezett visszatartani őt: „Nekem van szükségem a te keresztségedre, mondta, és te jössz énhozzám?”	¹⁴ János azonban visszatartja vala őt, mondván: Nékem kell általad megkeresztelkednem, és te jössz én hozzám?	¹⁴ János azonban próbálta visszatartani: - Nekem van szükségem arra, hogy megkeresztelj, és te jössz hozzám?
¹⁵ Respondens autem Iesus dixit ei: „Sine modo, sic enim decet nos implere omnem iustitiam”. Tunc dimittit eum.	¹⁵ Jézus ezt mondta: „Hagyd ezt most! Illő, hogy mindent megtegyünk, ami elő van írva.” Erre engedett neki.	¹⁵ Jézus azonban ezt válaszolta neki: »Hagyd ezt most, mert így illik teljesítenünk minden igazságosságot.« Akkor engedett neki.	¹⁵ Jézus így felelt: „Hagyd el ezt most! Úgy illik, hogy teljesítsük mindazt, ami méltányos.” Erre odaengedte.	¹⁵ Jézus pedig felelvén, monda néki: Engedj most, mert így illik nekünk minden igazságot betöltenünk. Ekkor engede néki.	¹⁵ Jézus így válaszolt: - Engedj most! Az illik hozzánk, hogy így teljesítsünk be minden igazságot. Akkor engedett neki.
¹⁶ Baptizatus autem Iesus, confestim ascendit de aqua; et ecce aperti sunt ei caeli, et vidit Spiritum Dei descendentem sicut columbam et venientem super se.	¹⁶ Megkeresztelkedése után Jézus nyomban feljött a vízből. Akkor megnyílt az ég, és látta, hogy az Isten Lelke mint galamb leszállt és föléje ereszkedett.	¹⁶ Miután Jézus megkeresztelkedett, mindjárt feljött a vízből, és íme, az ég megnyílt neki, és látta az Isten Lelkét, mint galambot leereszkedni és rászállni.	¹⁶ Megkeresztelkedése után Jézus azonnal feljött a vízből, mire megnyílt neki az ég és látta, hogy Isten Lelke galamb képében leereszkedik és rászáll.	¹⁶ És Jézus megkeresztelkedvén, azonnal kijöve a vízből; és ímé az egek megnyilatkoznak néki, és ő látá az Istennek Lelkét alájőni	¹⁶ Miután megkeresztelkedett, Jézus azonnal kijött a vízből, és íme, megnyílt a menny, és látta, hogy Isten Lelke, mint egy galamb, ráereszkedik.

				mintegy galambot és ő reá szállani.	
¹⁷ Et ecce vox de caelis dicens: „Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi complacui”.	¹⁷ Az égből szózat hallatszott: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik.”	¹⁷ És íme, egy hang hangzott az égből: »Ez az én szeretett fiam, akiben kedvem telik«.	¹⁷ Akkor a mennyből ez a szózat hangzott: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik.”	¹⁷ És ímé egy égi hang ezt mondja vala: Ez amaz én szerelmes fiam, a kiből én gyönyörködöm.	¹⁷ És íme, hang szólt a mennyből: „Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm.”

1.1.3. Szöveg behatárolása

Szakaszunk Máté 28 fejezetből álló evangéliumának szinte az elején található. Az első két fejezetben gyermekségtörténeteket olvashatunk, melyek az Egyiptomba való meneküléssel zárulnak (2, 23). Ez követően, közvetlenül a szakaszunk előtt Keresztelő János működésének és igehirdetésének leírása található (2,1-13). A helyszín már nem Egyiptom, hanem Júdea pusztasága, s Jézus sem gyermek már.

János a pusztában tanít, bűnbánatra szólít fel és felhívja a figyelmet a közelgő Messiásra. Tanításával és tevékenységével teljes mértékben Jézusra mutat, aki a 3,13-ban meg is jelenik, amikor eljön Jánoshoz megkeresztelkedni. A megkeresztelkedéssel, a Lélek leszállásával és Isten igazolásával Jézus megkezdheti nyilvános működését, mely a szakaszunkat követő megkísértés (4,1-11) után meg is történik: Kafarnaumban (4,17-), majd Galileában (4,23-) kezd tanítani az Isten országáról.

1.1.4. Kontextuális – kánoni elemzés

Párhuzamok Máté evangéliumán belül

5,17 “Ne gondoljátok, hogy megszüntetni jöttem a törvényt vagy a prófétákat. Nem megszüntetni jöttem, hanem teljesé tenni.”

12,18 “Ez az én szolgám, akit kiválasztottam, szeretett fiam, akiben tetszésemet találok. Kiárasztom rá Lelkemet, és ítéletet hirdet a népeknek.”

17,5 “Amíg beszélt, hirtelen fényes felhő borult rájuk, s a felhőből szózat hallatszott: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik, őt hallgassátok!”

Szinoptikus és Jánosi párhuzamok

Mk 1,9-11 “Azokban a napokban történt, hogy eljött Jézus a galileai Názáretből, és megkereszteltette magát Jánossal a Jordánban. Amikor feljött a vízből, látta, hogy megnyílik az ég, és a Lélek galamb alakjában leszáll rá. Szózat is hallatszott az égből: „Te vagy az én szeretett Fiam, benned telik kedvem.”

Lk 3,21-22 “Ekkor történt, hogy amikor már az egész nép megkeresztelkedett és Jézus is fölvette a keresztséget, és amikor imádkozott, megnyílt az ég, és a Szentlélek galamb alakjában leszállt rá. Szózat is hallatszott az égből: „Te vagy az én szeretett Fiam, benned telik kedvem.”

Jn 1,29-34 “Másnap, amikor látta, hogy Jézus feléje tart, így szólt:

„Nézétek, az Isten Báránya! Ő veszi el a világ bűneit. Róla mondtam: A nyomomba lép valaki, aki nagyobb nálam, mert előbb volt, mint én. Én sem ismertem, de azért jöttem vízzel kereszteni, hogy megismertessem Izraellel.” Ezután János tanúsította: „Láttam a Lelket, amint galamb alakjában leszállt rá a mennyből, s rajta is maradt. Magam sem ismertem, de aki vízzel kereszteni küldött, azt mondta: Akire látod, hogy leszáll a Lélek s rajta is marad, az majd Szentlélekkel fog kereszteni. Láttam és tanúskodom róla, hogy ő az Isten Fia.”

Jn 12,28 “Atyám, dicsőítsd meg nevedet!” Erre szózat hallatszott az égből: „Megdicsőítettem és ezután is megdicsőítem.”

Jn 13,6 "Amikor Simon Péterhez ért, az tiltakozott: „Uram, te akarsz megmosni az én lábamat?!”

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Ter 22,2 "Akkor ezt mondta neki: „Vedd egyetlen fiadat, akit szeretsz, Izsákot, menj Morija földjére, s ott mutasd be égőáldozatul azon a hegyen, amelyet majd megnevezek neked.”

2Kir 5,1-14 "Naamán, Arám királya seregének a vezére, nagyra becsült, kedvelt embere volt urának, mert általa adott az Úr győzelmet Arámnak. De ez az ember leprás volt. Az arámiak egyszer kivonultak portyázni, s Izrael földjéről magukkal hurcoltak egy lányt. Ez Naamán felesége szolgálatába került. S így szólt

asszonyához: „Ha uram a prófétához fordulna Szamáriában, biztosan megszabadítaná leprájától.” (Naamán) erre elment urához és előadta: „Így és így beszélt az Izrael földjéről való lány.” Arám királya azt válaszolta: „Menj el, s adok neked egy levelet Izrael királya számára!” El is ment, s vitt magával 10 ezüstantumot, 6000 (sétel) aranyat és 10 ünnepi köntöst. Aztán átadta Izrael királyának a levelet, amely így szólt: „Ezzel a levéllel egyszersmind szolgámat, Naamánt is elküldöm hozzád, szabadítsd meg leprájától!” Amikor Izrael királya elolvasta a levelet, megszaggatta ruháját és felkiáltott: „Hát Isten vagyok én, hogy halált vagy életet tudjak osztogatni? Miért küldte hát ide ezt az embert, hogy szabadítsam meg leprájától? Világosan láthatjátok, csak ürügyet keres, hogy belém köthessen.” Amikor Elizeus meghallotta, hogy a király megszaggatta ruháját, elküldött hozzá s ezt üzenté neki:

„Miért szaggattad meg ruhádat? Küldd el hozzám, aztán megtudja, hogy van próféta Izraelben.” Naamán tehát elment lovastul, kocsistul, és megállt Elizeus házának ajtaja előtt. Elizeus kiküldte hozzá egyik emberét, ezzel az üzenettel: „Menj, fürödj meg hétszer a Jordánban, és fölépül a tested, tiszta leszel!” Naamán megharagudott és azt mondta: „Nos, azt gondoltam, majd kijön, elém áll és segítségül hívja az Úrnak, az ő Istenének a nevét, aztán a beteg rész fölé tartja kezét, s így megszabadít a leprától. Hát nem különbek Damaszkusz folyói, az Abana és a Parpar Izrael minden vizénél? Miért ne fürödhetnék hát meg azokban, hogy megtisztuljak?” Azzal megfordult, és haragosan elment onnan. Szolgái azonban eléje léptek és a lelkére beszéltek: „Atyám, ha a próféta valami nehezet kívánt volna, nem tennéd-e meg azt is? Mennyivel inkább (meg kell tenned), hogy csak azt mondta neked: Fürödj meg és tiszta leszel.” Leszállt hát, és Elizeus utasítása szerint hétszer alámerült a Jordánban. A

teste újra olyan tiszta lett, akár egy kisgyerek teste.”

Zsolt 2,7 “Az Úr végzését hirdetem; Ő így szólt hozzám: „A Fiam vagy, ma adtam neked életet.”

Iz 11,2 “Az Úr lelke nyugszik rajta: a bölcsesség és az értelem lelke; a tanács és az erősség lelke; a tudás és az Úr félelmének lelke”

Iz 42,1 “Nézzétek, a szolgám, akit támogatok, a választottam, akiben kedvem telik. Kiárasztom rá lelkemet, hogy igazságot vigyen a nemzeteknek.”

Iz 62,4 “Nem hívnak többé elhagyottnak, sem országodat magányosnak, hanem így neveznek: „én gyönyörűségem”, és országodat: „menyasszony”, mert az Úr örömét találja benned, s országod újra férjhez megy.”

Jer 31,20 “De hát nem oly kedves fiam nekem Efraim és nem oly dédelgetett gyermekem, hogy minden megfenyítése után meg ne kellene róla emlékezni? Szívemnek meg kell indulnia, meg kell könnyölnöm rajtuk – mondja az Úr.”

Ez 1,1 “A 30. esztendőben, a negyedik hónapban, a hónap ötödik napján, amikor a száműzöttek között voltam a Kebár folyó mellett, megnyílt az ég, és isteni látomás tanúja voltam.”

ApCsel 10,11 “Látta, hogy megnyílik az ég, és onnét valami lepedőféle ereszkedik alá négy csücskénél fogva a földre.”

1Pt 4,14 “Boldogok vagytok, ha Krisztus nevéért szidnak benneteket, mert a dicsőség Lelke, vagyis Isten Lelke nyugszik rajtatok.”

1.1.5. Szószerinti értelmezés

Ezzel a szakasszal az evangélista Jézus nyilvános földi működésének kezdetén hangsúlyozni kívánja az Úr alázatát, aki sorsközösséget vállal

az emberiséggel: egy lesz közülünk, s habár büntelen, mégis a bűnös emberekhez hasonlóan megkeresztelkedik Jánosnál. Továbbá Máté megsejteti Jézus tevékenységének szentháromságos dimenzióját is, akiről mint Fiáról, tanúságot tesz az Atya, s akit eltölt a Lélek. Ahol Jézus, ott van az Atya és a Szentlélek is. Jézus velük egységben él, cselekszik. Az Úr küldetése pedig az, hogy kitárja mindenki előtt az eget, vagyis, hogy mindazok, akik hisznek benne, üdvözljenek: eljussanak az örök életre.

Az egész evangéliumon végigvonulnak ezek az itt felvillantott szempontok: Jézus, az Isten Fia közösséget vállal velünk,

hogy kinyilatkoztatva, feltárva nekünk Istent, meghívjon mindenkit a mennyországba.

1.1.6. Kulcsszavak elemzése

βαπτισθῆναι (báptiszthénáj) (Mt 3,13-14) *'bemeríteni, alámeríteni, keresztelni'*

A „βαπτίζω” kifejezés a Máté-evangélium elején Keresztelő Szent János tevékenységéhez kapcsolódik, aki bemeríti a vízbe a bűnbánatot tartókat (Mt 3,6.11), megkereszteli Jézust (Mt 3,13-14.16). Habár János hirdeti, hogy a Messiás tűzzel és Szentlélekkel fog majd keresztelni (Mt 3,11), Máté nem beszél Jézus földi tevékenységében erről. (A Zebedeus fiúk kapcsán sem említi meg a keresztséget, szemben Márkkal: Mt 20,22-23; Mk 10,38-39.) Viszont a feltámadt Úr missziós parancsában megtaláljuk ezt a kifejezést: Jézus tanításra (igehirdetésre) és keresztelezésre küldi tanítványait, s megígéri, hogy velük marad (Mt 28,19-20). Vagyis a feltámadt Jézus Krisztus a tanítványain keresztül a Szentlélek által tanít, hirdeti az örömhírt, és keresztel a világ végéig! Ma is...

ἡνεώχθησαν (éneókhthészán) (Mt 3,16) *'felnyit, megnyit, kinyit, felnyílik, megnyílik, kinyílik'*

Jézus nyilvános földi működésének kezdetén és végén is megtalálható ez a kifejezés (Mt 3,16; 27,52). A megkeresztelkedéskor az eget megnyílása azt jelképezi (Mt 3,16), hogy Jézus megnyitja az emberek számára a mennyet, vagyis kinyilatkoztatja, megismerteti az Atyát, s lehetővé teszi mindenki számára a mennybe való eljutást. Kereszthalála után megnyílnak a sírok (Mt 27,52), ami pedig az élet győzelmét: a feltámadást hirdeti. Mindkét esetben szenvedő szerkezetben áll a szó, ami arra utal, hogy Isten a cselekvő (passivum theologicum): egyedül Ő tudja megnyitni az eget és a sírokat, azaz egyedül Ő képes feltárni saját magát nekünk, és egyedül Ő képes legyőzni a halált, és adni az örök életet. Jézus tevékenységét ebből a szemszögből is ábrázolja tehát az evangélista.

εὐδόκησα (eudokészá) (Mt 3,17) *'tetszését lelteni valakiben, kedvező véleménye van valakiről, gyönyörködni, kedvét találni valakiben'*

Máté nem csupán a keresztelkedés kapcsán használja ezt a szót (Mt 3,17; Mk 1,11; Lk 3,22), hanem egy izajási, Jézusra vonatkozó jövendölésben (vö. Iz 42,1-4; Mt 12,18) és a színeváltozás epizódjában is (Mt 17,5). Mind a három alkalommal az Atya

tesz tanúságot a Fiúról, akiben gyönyörködik. Az Atya és a Fiú közötti mélységes és titokzatos szeretet-viszony tárul fel ezáltal előttünk, ami Jézus erőforrása földi tevékenysége során. A színeváltozáskor Máté még hozzáfűzi az isteni szóhoz az „ő hallgassátok” felszólítást (Mt 17,5), amivel arra hív, hogy szemléljük Jézusnál, és tanuljuk meg tőle ezt a szoros, gyönyörű, fiúi kapcsolatot az Atyával.

2. Meditáció – elmélkedés

2.1. Patrisztikus nézőpont

2.1.1. Atyák Bibliája

Nazianzi Szent Gergely

Jézus megkeresztelkedésének tanítása

Krisztus megvilágíttatott, mindannyian megvilágíttattunk; Krisztus megkereszteltetett, mindannyian alászálltunk, hogy ugyanúgy felemelkedjünk mindannyian. Jézus megkereszteltetett. És csak ez kerül megfigyelésre? Nem kellene azonban szorgalommal más dolgokat is megfigyelni?

Természetesen, ki, kitől, és mikor? (keresztelés)

Azt úgy értem, hogy azoknak mondatik, akik hirtelen és véletlen járulnak a keresztséghez, nem mennek oda felkészülve, nem a lélek képzésére, az erény megszokásából így cselekszenek, így a megváltás számukra érintetlen marad. Jóllehet a kegyelem valóban ezt hozza, hogy a régmúlt bűnei visszaküldetnek (valóban a kegyelemről szól), ebből születik az a nagyobb félelem, hogy visszatér ugyanahhoz a hányadékhhoz. A Keresztelő nem engedi: Jézus határozott. Tehát:

„Nekem van szükségem a te keresztségedre – mondta –, s te jössz hozzám?” (Mt 3,14), mondja a lámpa a Napnak, a hang az Igének, a barát a Vőlegénynek, „asszonyok szülöttei közt nem született nagyobb” (Mt 11,11), minden teremtmény közül az Elsőszülöttnek. De mit mond Jézus?

„Hagyd ezt most! Illő, hogy mindent megtegyünk, ami elő van írva.” (Mt 3,15). Ez pedig szilárd elhatározásból és gazdaságból (a megváltásé) történt. Tudta, valóban, hogy röviddel azután ő maga kereszteli meg a Keresztelőt.

Szemben, Jézus is feljött a vízből, felemelte a magasba magával a világot, és azok az egek, amit Ádám, maga és utódai által bezárt – ahogy

a paradicsommal történt a tüzes karddal -, ő úgy döntött, hogy behatol és újranyitja.

Aquileai Chromatius

(Élete: [388](#)-ban lett pap Aquileiában, Valerianus püspök halála után. Idejének legkedveltebb főpapja volt, rendszeresen levelezésben állt [Szent Ambrussal](#), [Tyrannius Rufinusszal](#) és [Szent Jeromossal](#). Házát egyfajta szerzetesközponttá alakította át, amelyben együtt laktak a családtagok és Aquileia papsága. Chromatius mind Rufinust, mind Jeromost arra biztatta, hogy minél több [teológiai](#) munkát fordítsanak le [görögből latinra](#); a költségeket saját vagyonából fedezte. Chromatius az [arianizmus](#) ellenzője volt és [Aranyszájú Szent János](#) támogatója volt, ünnepe december 2-án van.)

A keresztelés, nagy misztérium

Az egyetlen és igaz Kereszttség az, ami az Egyházé, ami egy alkalommal adatik: amiben egyetlen alkalommal elnyeletünk és onnan tisztán és újjászületve jövünk ki; tiszták, mert megszabadulunk a bűnök züllöttségétől, újszülöttek, mert új életre támadunk fel, miután letettük a bűnök búsulását. A Keresztségnek ez a fürdője az embert a hónál is fehérebbé teszi, nem a test bőrében, hanem a lélek ragyogásában és a lélek fehérségében. Az egek megnyílnak az Úr kereszttségének, hogy megmutassák az újjáteremtés fürdője kitárja a híveknek az egek országát, az Úr ezen szava szerint: „*Bizony, bizony, mondom neked: Aki nem vízből és (Szent)lélekből születik, az nem megy be az Isten országába.*” (Jn 3,5)

Mivel a mi Urunk eljött, hogy új keresztiséget adjon az emberi nem megváltására és minden bűnöknek megbocsátására, ő maga méltatott elsőként felvenni a Keresztiséget, nem azért, hogy megfosszon minden vétket, ő aki nem követett el bűnt, hanem hogy megszentelje a

Keresztiség vizét azon célból, hogy eltörölje minden Keresztiségben újjászületett hívőnek minden vétkét. Ő tehát megkereszteltetett a vízben, hogy mi le tudjuk mosni minden vétkünket a Keresztiség által.

2.1.2. Catena Aurea

E heti evangéliumi részletünkkel kapcsolatosan ezeket gondolták az egyházatyák:

Chrysostomus: Mivel a kereszténység után el kellett, hogy tűnjön ez a törvény is, ezért ő, aki képes minden bűnt magára venni, ebben az életkorban jött megkeresztelkedni, hogy így megtartsa a törvényt és senki se mondhassa, hogy azért szüntette meg, mivel nem tudta teljesíteni.

Akkor, tudniillik éppen akkor, amikor Keresztelő János ezt hirdette: **Tartsatok bűnbánatot!**, hogy megerősítse János hirdetését, és hogy az ő tanúságtételét fogadja. Amikor a Hajnalcsillag halad (az égen), a Nap fénye nem várja meg annak lenyugvását, hanem amikor az égen halad, akkor jön fel a Nap és saját fényével elhalványítja a csillag fényét. Ugyanígy Krisztus sem várta meg, hogy János befejezze pályáját, hanem már akkor fellépett, amikor ő még nem tanított.

Szent Ágoston: A Szentírás megemlíti, hogy gyakran csoda történt ezzel a folyóval, többek között, amikor azt mondja: *A Jordán visszafordult* (Zsolt 113,3). Régen a vizek fordultak vissza, most a bűnöktől fordulnak el az emberek. Továbbá, ahogy Illés kettéosztotta a Jordán vizét, ugyanez Krisztus Urunk is ebben a folyóban különítette el a bűnöket.

Az Üdvözítő nem azért akart megkeresztelkedni, hogy megtisztuljon, hanem hogy nekünk megtisztítsa a folyókat. Azóta, hogy ő maga a vízbe merült, a víz lemossa mindenkinek a bűneit. Csoda, hogy a víz, mely anyagi dolog, odáig jut, hogy a lelket megtisztítja. Teljességgel eljut odáig és behatol a tudat minden rejtekébe. Jóllehet a víz finom és lágy volt, Krisztus áldása következtében még ennél is finomabb lett és az élet rejtett okaiba, és a lélek titkaiba finom harmatként hatol be. Finomabb ugyanis az áldás terjedése, mint a víznek a folyása. Ennek következtében az az áldás, mely az Üdvözítő keresztségéből származott, mint egy lelki folyam, minden vízsodrást és minden forrás vizereit betöltötte.

Forrás: Aquinói Szent Tamás, Catena Aurea I., Kommentár Máté evangéliumához 55. old.

A fordítás alapjául szolgált: S. Thomae Aquinatis, Catena Aurea in quatuor Evangelia

I. Expositio in Matthaeum cura P. Angelici Guarienti O. P.

Nova Editio Tauriensis

2.2.Liturgikus nézőpont

Evangeliumi szakasz kapcsolódási pontjai a szentmise szertartásának szövegeivel

Az **evangelium** (Mt3,13-17) Jézus megkeresztelkedéséről szól, mint ahogyan az ünnep is erre emlékezik, erről kapta nevét. Jézus megkeresztelkedésének leírása arról tanúskodik, ahogyan az Atya kinyilatkoztatta Jézus kiválasztottságát, Istenfiúi, messiási voltát. Az Atya szózata mögött az Iz42,1 áll, mely az **olvasmányban** (Iz42,1-4.6-7) olvasható is a mai liturgiában, s Isten Szenvedő Szolgájáról szól. E két szakasz összekapcsolása azt jelzi, hogy Jézus

ez a Szolga, és ő ebben az alázatos értelemben Messiás.¹ Ezt az alázatosságát mutatja, hogy elment megkeresztelkedni Jánoshoz, sok bűnöshöz hasonlóan, noha Jézus bűntelen volt. Az olvasmány és annak evangéliumi idézése tehát gazdagítja a Jézusról alkotott képet. Egyfelől megerősíti az ő kiválasztottságát – az ószövetségi szakasz királyi kijelöléshez hasonló módon mutatja be a szóban forgó Szolgát. Ezt erősíti a **válaszos zsoltár** (Zsolt28,1a és 2.3ac- 4.3b és 9b-10 4g. tónus), mely az Úrról mint örök királyról énekel. Másfelől pedig hangsúlyozza az olvasmány Jézus alázatos, szelíd, a gyengék iránt érzékeny mivoltát. Ő az, aki megszabadítja a foglyokat, megnyitja a vakok szemét, s aki által az Isten szövetséget köt népével, és megvilágosítja a pogány nemzeteket is.²

Alapmotívum, ahogyan a Szentlélek galambként leszáll Jézusra a megkeresztelkedésekor. Ezt az **evangelium** írja le, s ugyanerre hivatkozik a **kezdőének** és az ünnephez tartozó **prefáció** is. A **válaszos zsoltárból** ide kapcsolhatjuk azt a részt, mikor úgy szól, „az Úr lebeg a nagy vizek fölött”, felidézve bennünk a Teremtés könyvének leírását, mely szerint a világ kezdetén az Isten lelke lebegett a vizek fölött (Ter1,2). Jézus keresztségéről tanít már az Apostolok cselekedeteiben Péter apostol, melyet a **szentleckében** (ApCsel10,34-38) olvashatunk: „Ti tudjátok, hogy mi minden történt Galileától egész Judeáig attól kezdve, hogy János hirdette a keresztséget: Hogyan kente fel az Isten a názáreti Jézust Szentlélekkel és hatalommal”

(ApCsel10,38).

Az Atya mennyei szózatát idézi az **alleluja vers** (Mk9,6), de a márki olvasatban, s nem a megkeresztelkedés leírásánál elhangzót, hanem Jézus színeváltozásának történetét, mely mögött szintén az idézett izajási vers áll (Iz42,1). Itt nem a „kedvem telik” kifejezést olvashatjuk, hanem, hogy „őt hallgassátok”, buzdítván ezzel a liturgia résztvevőit Jézus szavának követésére. Ezt teszi az áldozás utáni könyörgés is, kiegészítve a mi istengyermekségünk témájával:

„Buzgón kérünk, hogy egyszülött Fiad tanítását készséges szívvel hallgatva, Isten gyermekeinek hívassunk, és valóban azok is legyünk”. Az **áldozási ének** (Jn1,32.34) azt emeli ki, hogy Jézus Isten Fia, róla tett tanúságot Keresztelő János.

Az **egyetemes könyörgések** is kapcsolódnak az evangéliumi üzenethez. Egyrészt azért imádkozunk, hogy Jézushoz hasonlóan Isten akaratát tehessük (4. egyetemes könyörgés), másrészt pedig összekötik Jézus keresztségét minden hívő keresztény keresztségével, mely által nyilvánvalóvá válik a Krisztussal való egységünk és istengyermeki mivoltunk (5. egyetemes könyörgés, illetve a pap kezdő és záró imádsága).

¹ VÖ. VIVIANO, Benedict T.: Evangélium Szent Máté szerint, in: *Jeromos Bibliakommentár* II. Az Újszövetség könyveinek magyarázata, Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat, Budapest, 2003, Internetről letöltve: <http://www.biblia-tarsulat.hu/biblia/kommentar.htm>, 13. o.

2.2.1. Liturgikus énekek, Gitáros énekek:

Hillsong United - Meghívtál, hogy vízre lépjek <https://www.youtube.com/watch?v=9KiF-6fxyow>
kotta <http://www.kottacsere.hu/?p=2537>

Oh, jöjj! Hadd vigyük a fényedet, és mindig áldjuk szent neved!

Jöjj, Szentlélek, jöjj közénk <https://www.youtube.com/watch?v=u-9DJ3b7c8k> kotta
www.vacicursillo.hu/portal25/images/cursillo/Enkeink/11.doc

Boanergesz – Szentlélek, úgy kérünk szállj le ránk <https://www.youtube.com/watch?v=9l3TgAXurJg> kotta
<http://www.eletalelekben.ro/files/zene/enek-akkordok.pdf> (L35)

Jöjj, Szentlélek, szállj le rám <https://www.youtube.com/watch?v=7XpzpELLo2Q> kotta
<http://www.eletalelekben.ro/files/zene/enek-akkordok.pdf> 329.

Szentlélek köszöntünk <https://www.youtube.com/watch?v=WOAd6VSvtP8> kotta
http://szentandras.ujevangelizacio.hu/files/songbook_sztandras.pdf 9.

Aszlek – Szentlélek jöjj, lobogó láng <https://www.youtube.com/watch?v=VAwzySNt6nw> kotta
<http://aszlek.uw.hu/data/sheets/pdf/SzentlelekJoJJLobogoLang.pdf>

Szentlélek Isten, jöjj szívünkbe

<https://www.youtube.com/watch?v=fsODFAQiwQY> kotta
<http://doulos.hu/DOC036.pdf> 3.

Szállj le ránk, Lélek <https://www.youtube.com/watch?v=ls4jLU0QmII> **Boanergész** <https://www.youtube.com/watch?v=IU-tvCrtXY4>
Rómer Károly

XXIII. Országos Katolikus Karizmatikus Találkozó - Szentlélek hívás

<https://www.youtube.com/watch?v=Ld9fd3qbFYI>

<https://www.youtube.com/watch?v=dZQWm7eePzo> dalszöveg
[www.szatmaribaptista.ro/irasok/Versek a megteresrol 2010 okt 3.
.doc](http://www.szatmaribaptista.ro/irasok/Versek_a_megteresrol_2010_okt_3.doc)

Deme Csaba - Istené vagyok, keresztelő ének

<https://www.youtube.com/watch?v=TbUw65VkRxU>

MPE Sülyságpi Gyülekezete - Te vagy Méltó <https://www.youtube.com/watch?v=v9AJgueLi4I> kotta
<http://www.eletalelekben.ro/files/zene/enek-akkordok.pdf> 350.

Sillye Jenő – Hétköznapi Szentlelke

<https://www.youtube.com/watch?v=5YDkGC4O1h0>

2.3.Pedagógiai nézőpont:

2.3.1. Evangélium témáját feldolgozó vers és idézet

Szent Hildegard – Éneke a Szentlélekről

Óh Isten lelkének tüze, minden teremtmény életének élete,
szent vagy, ki a formákat élteted!

Szent ki írral kened a törések veszélyét s gyógyítva dörzsölöd a bűzös sebeket!
Szentség szellője, szelelője, szeretet tüzelője!

Óh zamat a mellekben, édes íz!

ki szíveinkbe átvivódsz az erények jó illatával.

Óh tiszta forrás, akiben példázható, hogy Isten maga köré gyűjti az idegent
s megkeresi az elveszettet.

Óh élet páncélja!

Óh egység záloga minden tagok között!

Óh tisztesség öve, áldj meg és tégy boldoggá!

Erős pálya, lelki út,

ki áthatoltál mindenben a magasságban,

s földi világban,

s minden mélység szurdokában: mindenkit összekötsz és egybehajtsz.

Általad felleg árad, levegő röpül, átvivódik a kő,

vizek folyókat öntenek,

és zöld pompát izzad a barna föld. S te neveled a doktorok erényét,

akiket életünkben a bölcsesség ihlete vidámít.

Dicsőség hát neked, ki a dicsőség hangja s élet öröme vagy;

remény és erős becsület, s fényességgel fizetsz!

2.4. Kérdések az evangéliumhoz

- Miért áll be a bűntelen Jézus a kereszttelkedésre várók közé, s miért hagyja, hogy János megkeresztelje őt is?
- Vajon milyen érzések lehettek Jánosban a Jézussal való különleges találkozás során?
- Vajon Jézushoz hasonlóan bennem is van elég alázat ahhoz, hogy a nálam kisebb szolgálatát kérjem?
- Vajon az Atya bennem is kedvét leli? Ha igen, miért? Ha nem, miért nem? Mit tehetek ennek érdekében?

3. Oratio – imádság

A szentmise első könyörgése

Mindenható, örök Isten,

te ünnepélyesen kinyilatkoztattad nekünk Krisztust mint szeretett Fiadat,

amikor megkeresztelkedett a Jordán folyóban és leszállt rá a Szentlélek.

Add, hogy mindig kedved teljék bennünk, fogadott gyermekeidben, akik újjászülettünk vízből és Szentlélekből.

A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által,

aki veled él és uralkodik a szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké.

Szerzetes közösségek imája:

"Urunk, Jézus, te ismered embervoltunk örvénylő vizeit. Köszönjük, hogy megtestesülésed által részt vállaltál mindabból, ami ebben a földi létben körülvesz minket, köszönjük, hogy testvérünkkel lettél, s halálodban a mi mélységeinknél mélyebbre, az Atyától való elhagyatottságba merültél alá. A rajtad nyugvó Szentlélek erejéből engedd, hogy bűneinkből új életre támadva az Atya engedelmes gyermekeiként járassuk életünk útjait, s így Hozzád hasonlóan kedve telhessen bennünk is, szeretett fiaiban, s majdan feltámadásodban is testvéreid lehessünk. Ámen."

Bakonybéli Bencés Testvérek

4. Contemplatio – szemlélődés (fotók)

5. Condivisio – megosztás - Örömhír megfogalmazások

Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

- Öröm szemlélni az Atya és a Fiú közötti szeretet-viszonyt, aminek mi is részesei lehetünk. A Fiúban Isten fiaivá, gyermekeivé váltunk megkeresztelkedésünkkel (vö. Róm 8,15- 17; Gal 4,5-7).
- A Szentlélek minden pillanatban velem van, és bármikor fohászkodhatom hozzá a kegyelmeiért és ajándékaiért, melyek megtisztítják bűnös lényemet.

6. Actio, operáció – tettekre váltás - Tanúságtétel megfogalmazások

Engem ez az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- Gyakran gondoljak arra és ünnepeljem, hogy a mennyei Atya mint gyermekében, gyönyörködik bennem is. Értékes vagyok tehát! S törekedjem ezzel a tekintettel nézni embertársaimat is!
- Az Istennel való szorosabb kapcsolatra és a bűneim elhagyására, igaz megbánására.